

I. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत ।

10*1=10

1. द्वे विद्ये के ?
2. शत्रुनिबर्हणः कः ?
3. चटकस्य नाम किम् ?
4. मकरालयः कः ?
5. सुकेतुः कः ?
6. पर्वतराजस्य पुत्री का ?
7. पथिकस्य नामधेयं किम् ?
8. कस्य भयेन कालियः यमुनां प्रविशति ?
9. अलब्धं कथं ईहेत् ?
10. "श्री"महोदयस्य मातापितरौ कौ ?

II. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (पंचानामेव)

5*2=10

11. ब्रह्मविद्यायाः परम्परां लिखत ।
12. वायसः सोद्वेगं किं अचिन्तयत् ?
13. भीमसेनः आत्मानं कथं परिचाययति ?
14. हिमवान् ऋषीणां आगमने किमिति चिन्तितवान् ?
15. सुभाषितकारः आशां कथं वर्णयति ?
16. अन्तरंगशुद्धिः का ? बहिरंगशुद्धिः का ?
17. "श्री"महोदयस्य बाल्यम् ।

III. पाठनाम उल्लिख्य अधोनिर्दिष्ट-श्लोकानां अनुवादं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।

3*3=9

18. धर्मज्ञः सत्यसन्धश्च प्रजानां च हिते रतः।
यशस्वी ज्ञानसंपन्नः शुचिर्वश्यः समाधिमान् ॥
19. रक्षिता स्वस्य धर्मस्य स्वजनस्य च रक्षिता ।
वेदवेदांग तत्त्वज्ञो धनुर्वेदे च निष्ठितः ॥
20. भ्राता मम गुणश्लाघ्यो बुद्धिसत्त्वबलान्वितः ।
रामायणेऽपि विख्यातः शूरो वानरपुंगवः ॥
21. एते वयममी दाराः कन्येयं कुलजीवितम्।
ब्रूत येनात्र वः कार्यमनास्था बाह्यवस्तुषु ॥
22. गिरिः महान् गिरेरब्धिः महानब्धेर्नभो महत् ।
नभसोऽपि महत् ब्रह्म ततोऽप्याशा गरीयसी ॥

IV. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत । (चतुर्णामिव)

4*2=8

23. सर्वमिदं विज्ञातं भवतीति ।

24. मया द्रष्टव्योऽयं न्यायः ।

25. कृतावभृतो भवितुमभिलषामि ।

26. मम नाम कथं जानासि ?

27. इदानीं तु निद्रासमयः ।

28. चिन्हितं तव मूर्धनि ।

V. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा उत्तरं लिखत (चतुर्णामिव) ।

4*5=20

29. मार्जारस्य धर्मोपदेशः ।

30. हनूमता कृत भीमसत्त्वपरीक्षा ।

31. विश्वामित्रस्य विज्ञापनं तथा दशरथस्य निर्णयम् ।

32. कन्येयं कुलजीवितम् इति पद्यभागस्य सारांशं लिखत ।

33. ज्योतिषिकस्य पूर्वजीवनवृत्तान्तः ।

34. यमुनाहृदः ।

VI. 35. एतासां कृतीनां कवीनां नाम सूचयत ।

5*1=5

1. महाभारतम् । 2. चम्पूरामायणम् । 3. कुमारसम्भवम् । 4. पंचतन्त्रम् । 5. बालचरितम् ।

36. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा लघुटिप्पणीं लिखत । (एकस्य)

1*5=5

“श्री”महोदयस्य कन्नडसेवा अथवा, श्रीरामस्य गुणान् संगृह्य लिखत ।

VII. 37. मंजूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत ।

3*1=3

1. परोपकारः पुण्याय _____ परपीडनम् ।

2. प्रसीद कपि शार्दूल _____ क्षम्यतां मम ।

3. तत्र सत्रं परित्रातुं _____ महामुनिः ।

(दुरुक्तं, विश्वामित्रो, पापाय)

VIII. 38. संयोजयत ।

4*1=4

अ	आ
अतिबला	बलरामः ।
विश्वामित्रः	कालिदासः ।
कविकुलगुरुः	विद्या ।
संकर्षणः	गाधिनन्दनः ।

IX. 39. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (द्वयोः)

2*1=2

1. सुकेतुः द्रुहिणप्रसादात् सुतां लेभे ।

2. शैलः मेनामुखम् उदैक्षत ।

3. मार्गे विविधाः आपणाः आसन् ।

X. एतेषां उपप्रश्नानां उत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत (षण्णामेव)

6*2=12

40. संधिं विभजत । (द्वयोः)

तत्रापरा, चैव, पुनरपि ।

41. संधिं योजयत । (द्वयोः)

देव+ऋषिः, एतत्+आकर्ण्य, भवति+इति ।

42. रिक्तस्थाने सूक्तं विभक्तिरूपं लिखत । (द्वयोः)

मुनिः		मुनयः
पत्रस्य	पत्रयोः	
भ्राता		भ्रातरः

43. रिक्तस्थाने सूक्तं क्रियापदरूपं लिखत (द्वयोः)

शक्यते		शक्यन्ते
वितरामि	वितरावः	
अस्ति		सन्ति

44. विग्रहवाक्यं लिखत । (द्वयोः)

सूर्यातपः, ज्येष्ठपुत्रः, कुलजीवितम् ।

45. समस्तपदं लिखत । (द्वयोः)

स्वस्य देशे, बलेन उन्मत्तः, वीराणां पानम् ।

46. पदपरिचयं कुरुत । (द्वयोः)

ज्ञात्वा, अविजित्य, निरीक्षितुम् ।

47. समानार्थकपदं लिखत ।

पुत्रः, वासवः ।

48. विरुद्धपदं लिखत ।

आर्यः, नित्यानि ।

XI. 49. संस्कृतभाषया अनुवदत ।

1*4=4

i. मरुदिन्द कण्ठु कंरुं डीरुतुदु.

A fruit falls from the tree.

ii. कुरुडुडु डुडु डुडुडुडु डुडुडु.

There is a scholar in Kashi.

iii. रुरुडुडु कडुडुडुडु डुडुडुडुडुडुडु.

The king honours the poets.

iv. कडुडुडु डुडुडुडु डुडुडुडु.

A monkey climbs a tree.

50. कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा अनुवदत ।

1*4=4

- i. परोपकाराय वहन्ति नद्यः ।
- ii. कवयः संस्कृतिं रक्षन्ति ।
- iii. वयं सदा सत्यं वदामः ।
- iv. लवकुशौ सीतायाः पुत्रौ ।

XII. 51. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत ।

4*1=4

अस्माकं जीवने क्रीडायाः महत्त्वं बहु वर्तते । क्रीडा मानवस्य नितरां आवश्यकी । क्रीडा सन्तोषं जनयति । क्रीडया शक्तिः वर्धते । उल्लासः उत्पद्यते । आरोग्यं जायते । मनः विकसति । एकताभावः सम्पद्यते । मैत्री विस्तारं गच्छति । अतः खलु ज्येष्ठाः एकघण्टापर्यन्तं तुल्यशीलवयोभिः क्रीडितव्यमिति उपदिशन्ति । तेषामुपदेशानुसरं वयं सर्वे जीवननिर्वहणं कुर्मः ।

प्रश्नाः-

- i. मानवस्य का आवश्यकी ?
- ii. कया आरोग्यं जायते ?
- iii. क्रीडया का विस्तारं गच्छति ?
- iv. ज्येष्ठाः किं उपदिशन्ति ?

PUC I YEAR MODEL QUESTION PAPER – 2020-21
FOR REDUCED SYLLABUS

Time : 3.15 p.m.

Subject : SAMSKRIT (09)

Marks : 100

- I एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत ।** **10x1=10**
1. भुवनस्य गोप्ता कः ?
  2. रामः कस्मिन् वंशे जातः ?
  3. शीघ्रगः कः ?
  4. जगदायुः कः ?
  5. पुरुषादिनी का ?
  6. जगतः पिता कः ?
  7. जनाः कस्य वचनैः तुष्यन्ति ?
  8. सुपर्णः कः ?
  9. केषां मनः निश्चलम् ?
  10. श्रीमहोदयस्य शिष्येषु एकस्य नाम लिखत ।
- II द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया, कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (पञ्चानामेव)** **5x2=10**
11. अपरायां विद्यायां के अन्तर्भवन्ति ?
  12. 'विवादः विनाशाय' इति पाठस्य शीर्षिकां समर्थयत ।
  13. भीमसेनः हनूमतः विषये किं वदति ?
  14. मुनयः किमर्थं हिमवतः समीपं आगताः ?
  15. सुभाषितकारः मूर्खं कथं वर्णयति ?
  16. अन्तरङ्गबहिरङ्गशुद्धयोः विषये बसवणस्य अभिप्रायः ।
  17. 'श्री' महोदयस्य शिष्यवात्सल्यम् ।
- III पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानां अनुवादं कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा कुरुत । (त्रयाणामेव)** **3x3=9**
18. रक्षिता स्वस्य धर्मस्य स्वजनस्य च रक्षिता ।
वेदवेदाङ्गतत्त्वज्ञो धनुर्वेदे च निष्ठितः ॥
  19. स्मितपूर्वाभिभाषी च धर्मं सर्वात्मना श्रितः ।
सम्यग्योक्ता श्रेयसां च न विगृह्य कथारुचिः ॥
  20. भ्राता मम गुणश्लाघ्यो बुद्धिसत्त्व बलान्वितः ।
रामायणेऽतिविख्यातः शूरो वानरपुङ्गवः ॥
  21. यावन्त्येतानि भूतानि स्थावराणि चराणि च ।
मातरं कल्पयन्त्येनामीशो हि जगतः पिता ॥
  22. चलन्ति गिरयः कामं युगान्तपवनाहताः ।
कृच्छ्रेऽपि न चलत्येव धीराणां निश्चलं मनः ॥
- IV पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत । (चतुर्णामेव)** **4x2=8**
23. यद्भूतयोनिं परिपश्यन्ति धीराः ।
  24. अहिंसैव धर्ममार्गः ।
  25. निर्यातु रामः सह लक्ष्मणेन ।
  26. इदानीं तु निद्रासमयः ।
  27. भवतः भाग्यरेखा .....।
  28. नागं मे वशं करोमि ।

- V दशवाक्यैः संस्कृतभाषया, कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लघुटिप्पणीः लिखत । (चतुर्णामेव) 4x5=20**
29. श्रीरामस्य गुणान् सङ्ग्रह्य लिखत ।
 30. मार्जारस्य धर्मोपदेशः ।
 31. हनुमता कृता भीमसत्त्वपरीक्षा ।
 32. ताटकावृत्तान्तः ।
 33. 'कन्येयं कुलजीवितं' इति पद्यभागस्य सारांशं लिखत ।
 34. श्रीमहोदयस्य आदर्शमयं जीवनम् ।
अथवा
 श्रीमहोदयस्य कन्नडसेवां वर्णयत ।
- VI एतासां कृतीनां कवीनां नाम संस्कृतभाषया सूचयत । (पञ्चानां) 5x1=5**
35. 1. रामायणम् । 2. पञ्चतन्त्रम् । 3. चम्पूरामायणम् । 4. कुमारसम्भवम् । 5. बालचरितम् ।
 36. दशवाक्यैः एकस्य संस्कृतभाषया, कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लघु टिप्पणीं रचयत । 1x5=5
 हनुमद्भीमसंवादः । अथवा भीमसेनस्य पात्रचित्रणम् ।
- VII 37. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । 3x1=3**
- i. केनापि _____ बद्धः ।
 ii. लीला _____ गणयायास पार्वती ।
 iii. अभयं ते _____ ।
 [प्रदास्यति, पाशेन, कमलपत्राणि]
- VIII 38. संयोजयत । 4x1=4**
अ	आ
पुरुषात्	नीलभुजङ्गमः ।
विश्वामित्रः	केशलोमानि ।
कालियः	कूडलसङ्गमदेवः ।
बसवण्णः	गाधिनन्दनः ।
- IX 39. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । ((द्वयोः) 2x1=2**
- i. भीमः पुच्छं चालयितुं न शशाक ।
 ii. सुकेतुः दूहिणप्रसादात् सुतां लेभे ।
 iii. ज्यौतिषिकस्य कार्यक्षेत्रे अन्धकारः आवृतः ।
- X एतेषां उपप्रश्नानां उत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत । (षण्णामेव) 6x2=12**
40. सन्धिं विभजत (द्वयोः)
 चैव, देवासुरः, नभसोऽपि ।
 41. सन्धिं योजयत (द्वयोः)
 भवति+इति । तत्+इच्छामि, कन्या+इयम् ।
 42. रिक्तस्थाने सूक्तं विभक्तिरूपं लिखत । (द्वयोः)

ताटकां	ताटके	
तृणम्	तृणे	
विद्या		विद्याः

43. रिक्तस्थाने सूक्तं क्रियापदरूपं लिखत । (द्वयोः)

व्रजति		व्रजन्ति
	इच्छावः	इच्छामः
	कुर्वः	कुर्मः

44. विग्रहवाक्यं लिखत । (द्वयोः)

अवर्ण, धर्मोपदेशकः, महावीर्यः ।

45. समस्तपदं लिखत । (द्वयोः)

वट इति वृक्षः, भूतानां योनिः, स्वस्य देशे ।

46. पदपरिचयं कुरुत । (द्वयोः)

अथ, गत्वा, विधातुम् ।

47. समानार्थकपदं लिखत ।

पुत्रः, सूर्यः ।

48. विरुद्धार्थकपदं लिखत ।

नित्यम्, विषम् ।

XI संस्कृतभाषया अनुवादत ।

4x1=4

49. i मरदಿಂದ ಹಣ್ಣು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

A fruit falls from the tree.

ii ರಾಜನು ಕವಿಗಳನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾನೆ.

The king honours the Poets.

iii ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

The great sage Valmeekei composed Ramayana.

iv ನೀನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿ ?

What are you doing?

50. कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवादत ।

4x1=4

i) लवकुशौ सीतायाः पुत्रौ ।

ii) परोपकाराय वहन्ति नद्यः ।

iii) बालिका गुरुं कथां पृच्छति ।

iv) कवयः संस्कृतिं रक्षन्ति ।

XII 51. परिच्छेदमिमं पठित्वा संस्कृतभाषया प्रश्नानां उत्तराणि लिखत ।

4x1=4

‘कविकुलगुरुरिति’ विख्यातः महाकविः कालिदासः गुप्तनृपाणां आस्थाने अविद्यत । सः सरस्वती सेवया कवित्वे नैपुण्यं अलभत । तेन विरचितकाव्यद्वयं महाकाव्यमिति प्रसिद्धिं प्राप्नोत् । तथैव त्रीणि नाटकानि तस्मै विख्यातिं अदापयन् ।

अपि च द्वे खण्डकाव्ये सः हृदयान् समाकर्षयताम् । सः तस्य कृतिभिः संस्कृतसाहित्यक्षेत्रं समृद्धं जातम् । एवं कविषु कालिदासः नभसि चन्द्रमा इव अशोभत । अतः अद्यापि कवयः विद्वांसश्च कालिदासं बह्वादरेण पश्यन्ति ।

प्रश्नाः -

- i) कालिदासः किमिति विख्यातः ?
- ii) कालिदासः केषामास्थाने आसीत् ?
- iii) सः सरस्वती सेवया किम् अलभत् ?
- iv) तस्य कृतिभिः किं जातम् ?

* * * * *